

2. Васильців Т.Г., Уразалієв Р.М. Узагальнення концептуальних основ економічної безпеки підприємства. *Науковий вісник НАТУ України*. 2011. Вип. 21 (2). С. 153-158.

3. Лупак Р.Л. Конкурентоспроможність торговельного підприємства та механізм її забезпечення. Львів: Укоопспілка Львівська комерційна академія, 2008. 208 с.

4. Зубко Т.Л. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства галузі зв'язку. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*, 2016. Вип. 3. С. 81-88.

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АГРАРНОЇ СФЕРИ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Тарах О.М., к.е.н., доцент,

В'юник І.М., аспірант,

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Раціональність і максимальна ефективність використання задіяних у процесі сільськогосподарського виробництва ресурсів, є необхідною передумовою досягнення збалансованості інтересів суспільства за соціальним, економічним та екологічним критеріями, а також фундаментом забезпечення національних пріоритетів у розвитку аграрного сектору, зокрема, досягнення продовольчої безпеки, успішної експортної політики, цілей дохідності сільськогосподарських товаровиробників і забезпечення соціально орієнтованої державної аграрної політики. На сучасному етапі розвитку економіки великий вплив на економічне зростання мають такі фактори: природні ресурси; збільшення чисельності населення; збільшення ступеня концентрації капіталу в рамках національної економіки; науково-технічна революція, яка є основоположним фактором економічного зростання [1].

Обґрунтуванню сутності терміну «ресурсний потенціал» в аграрній сфері, його теоретичному визначенню і практичному використанню присвячено чимало наукових досліджень. Термін «ресурси» має французьке походження (*resources* – допоміжний засіб), що означає засоби, запаси, кошти, можливості, джерела чого-небудь [2, с. 422], або ж ресурси – все, що потрібно для задоволення потреб людини, що включають природні і людські ресурси. Ресурсами вважають також інвестиції та інфраструктуру. Потенціал (від лат. *potential* – сила) – це можливості, наявні сили, запаси, засоби, що можуть бути використані, тобто сукупність наявних засобів, можливостей у певній галузі, або ж наявні в економічного суб'єкта ресурси, їх

оптимальна структура та вміння раціонально використати їх для досягнення поставленої мети [3, с. 13]. У наукових дослідженнях для відображення зв'язку між ресурсами виробництва та їх результатами використовуються різні терміни, зокрема: економічний, виробничий та ресурсний потенціал [4, с. 10].

У науковій літературі існують різні трактування категорії «ресурсний потенціал». Так, Ю.О. Капітанець [5] вважає, що ресурсний потенціал аграрного підприємства характеризується кількістю, якістю та структурою природних, матеріальних і трудових ресурсів; О.М. Коваль [6] характеризує «ресурсний потенціал» як можливий прояв дії або функції ресурсів, які поки що не використані; М.С. Маршалок [7] відмічає, що аграрний ресурсний потенціал являє собою максимально можливу кількість (сукупність) наявних виробничих ресурсів, які можуть бути використані для виробництва сільськогосподарської продукції, визначається кількістю, якістю і внутрішньою структурою кожного ресурсу й характеризується відповідною системою показників, що відображають ці особливості ресурсів; О.В. Ульянченко [8] під ресурсним потенціалом розуміє сукупність ресурсів певної кількості і якості, які необхідні для розширеного відтворення еколого-соціально-економічної системи, і які через свою абсолютну або відносну обмеженість задають межі поточного і майбутнього розвитку.

Для кращого усвідомлення поняття «аграрний ресурсний потенціал» необхідно визначити та детально охарактеризувати його складові частини. На погляд Л.М. Газуди, О.С. Семененко, «ресурсний потенціал аграрної сфери являє собою сукупність функціональних ресурсів, а саме земельних, матеріальних та трудових, від наявності та ефективності використання яких залежить спроможність суб'єктів господарювання виробляти сільськогосподарську продукцію певного асортименту та якості» [4].

У зарубіжній економічній науці, як правило, виділяють три класичні ресурси виробництва: працю, землю й капітал. Спільним для всіх науковців є виокремлення таких основних видів ресурсів, як земельні, матеріальні та трудові. В.В. Россоха при визначенні структурних елементів потенціалу аграрних підприємств виділяє такі компоненти, як: соціальний, технологічний і природний. Однак, поряд з переліченими ресурсами, науковець виділяє також інформаційний та інтелектуальний потенціал [9, с. 41-45].

Наукові дослідження підтверджують, що в ринкових відносинах, у зв'язку з існуванням різноманітних форм господарювання актуальним

є розробка новітньої концепції, стратегії і тактики формування та удосконалення ресурсного потенціалу, як окремих аграрних підприємств та об'єднань, так і аграрної сфери держави в цілому.

Література.

1. Лозовський О.М., Горшков М.А. Взаємозв'язок факторів та показників відтворення ресурсів аграрного сектору. *Економіка: реалії часу*. № 1(23), 2016. С. 107-113
URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2016/No1/107.pdf>
2. Словарь иностранных слов. 6-е изд., испр. 1988. 750 с.
3. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 3. / Редкол.: С.В. Мочерний та ін. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002. 952 с.
4. Газуда А.М. Ресурсний потенціал аграрних підприємств в умовах трансформації відносин власності. Ужгород: УжНУ, ПП «Медіум», 2004. 220 с.
5. Капітанець Ю.О. Ефективність використання ресурсів аграрного виробництва. *Статий розвиток економіки: Всеукраїнський науково-виробничий журнал*. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_7/59
6. Коваль О.М. Оптимізація ефективності використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств України. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/cgem_biol/nvnu/2010_154_1/10kom.pdf
7. Маршалок М.С. Потенціал аграрного підприємства: наукові підходи до трактування. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnu/2010_154_1/10mms.p
8. Ульяновченко О.В. Формування та використання ресурсного потенціалу в аграрній сфері: монографія. Харків: Харк. НАУ, 2006. 357 с.
9. Россоха В.В. Формування і розвиток виробничого потенціалу аграрних підприємств: монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2009. 444 с.

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

***ХІРІВСЬКИЙ Р.П., к.е.н., доцент,
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ***

Станом на початок ХХІ століття теорія глобалізації стала однією із ключових концепцій, котрі впливають на функціонування міжнародних організацій та транснаціональних компаній у всьому світі.

Зміни, котрі відбуваються в сучасному суспільстві, у сфері зв'язку й технологій демонструють необхідність адаптації бізнес-процесів і маркетингових стратегій до мінливих тенденцій сучасного світу, котрі сприяють усе більшій однорідності глобальних ринків.